

รายงานการพัฒนาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ระยะเวลาเดือนตุลาคม - มีนาคม 2565

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสถาบันได้ดำเนินภารกิจดังกล่าวต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา 22 ปี มุ่งเน้นการวางรากฐานการพัฒนาให้ชุมชนและสังคมเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน การจัดการ การควบคุมดูแล และการบริหารงานต่าง ๆ ของสถาบันจะยึดถือหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการบริหารองค์กร การส่งเสริมการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายขบวนการองค์กรชุมชน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ สนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีในทุกกระดับ ให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างกลไกการกำกับติดตาม และตรวจสอบถ่วงดุล บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมในทุกกระดับ ร่วมสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีที่รับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์องค์กรชุมชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ สถาบันได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในหลายๆ ด้าน เช่น การส่งเสริมค่านิยมองค์กรโดยมีค่านิยมหลัก (Core Value) 8 ข้อ ขององค์กรเป็นแนวทางการดำเนินงาน การส่งเสริมการทำงานภายในองค์กรด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น โดยในช่วงปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - เดือน มีนาคม 2565) สถาบันได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

กิจกรรมภายใต้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมองค์กร ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2564) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559

1. สถาบันได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ประจำปี 2565
2. จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

2.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เรื่อง เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน นโยบายส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการป้องกันและต่อต้านการทุจริต

ด้วยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีภารกิจสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนา

แบบองค์รวมหรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สถาบันได้ดำเนินการกิจดังกล่าวโดยมุ่งเน้นการวางรากฐานการพัฒนาให้ชุมชนและสังคมเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนการจัดการ การควบคุมดูแล และการบริหารงานต่าง ๆ ของสถาบันจะยึดถือหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการบริหารองค์กร ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน สนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีในทุกระดับ ให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างกลไกการกำกับติดตาม และตรวจสอบถ่วงดุล บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรชุมชนเครือข่ายองค์กรชุมชน และประเทศชาติเป็นสำคัญ ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน ให้คำมั่นว่าจะปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ และให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ จะเฝ้าระวังและกำกับดูแลให้ผู้ปฏิบัติงาน มุ่งสร้างสังคมปลอดการทุจริต ตามแนวทาง "พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา" ดังนี้

1. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต มีความพอเพียง
2. รู้จักประมาณตน มีเหตุผล อยู่ในระเบียบวินัย รักษาไว้ซึ่งคุณธรรมความดีและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบให้กับตนเองหรือบุคคลอื่น ให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ มีจิตมุ่งมั่นบริการ ปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม และเคารพกฎหมาย รักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะ อุทิศตน และเสียสละเพื่อสังคม
3. มุ่งเน้นกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมติดตามประเมินผล โดยแก้ที่ สาเหตุของปัญหาโดยการปลูกจิตสำนึก
4. ความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมอื่น ๆ ที่ถูกต้อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง ตามยุทธศาสตร์การใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งองค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นรวมทั้งผลักดันให้องค์กรชุมชนทุกหนแห่ง มีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล
5. ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ สนับสนุนกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการณรงค์ให้ความรู้ ป้องกันและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

ซึ่งในการจัดกิจกรรมนั้นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน พอช. ร่วมกิจกรรม ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “พอช.โปร่งใส ร่วมใจต่อต้านทุจริต” ZERO TOLERANCE คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต “ไม่ทำ ไม่ทน ไม่เฉย” รวมไทยต้านโกง วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล วันที่ 9 ธันวาคม 2564 ณ บริเวณลานกิจกรรมหน้าห้องสมุด ชั้น 1 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

2.2 จัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมองค์กร

2.2.1 กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้จากพี่สู่น้อง ซึ่งสถาบัน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมการสืบทอด ถ่ายทอดความรู้จากผู้มีประสบการณ์ จากพี่สู่น้อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานระหว่างผู้บริหารระดับสูง ผู้นำขบวนองค์กรชุมชน และผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและผู้นำขบวนองค์กรชุมชนด้านการพัฒนาชุมชนชุมชนท้องถิ่นฐานรากที่ยั่งยืน รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรม อัตลักษณ์ขององค์กร ของสถาบันเกี่ยวกับวิธีการทำงาน แนวคิดการทำงาน หรือการปลูกฝังค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับการทำงานพัฒนาชุมชน โดยจัดขึ้นในวันที่ 19 ตุลาคม 2564 และวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 มีผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วมเรียนรู้แต่ละครั้งกว่า 100 คน ในรูปแบบทั้ง ให้ห้องประชุม(onsite) และผ่านระบบการประชุมทางไกลซูม (Zoom)

2.2.2 กิจกรรมการระลึกถึงการก่อตั้งองค์กร “งานครบรอบก่อตั้ง พอช” ที่มีการจัดกิจกรรมเป็นประจำทุกปี คือ วันที่ 26 ตุลาคม 2564 โดยในปีนี้ จัดขึ้นภายใต้แนวคิด 21 ปี พอช. พลังองค์กรชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน“เหลียวหลัง แลหน้าทิศทาง พอช. กับการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนและสังคม แนวใหม่” ณ ห้อง

ประชุมไพบูลย์ วัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) วัตถุประสงค์ของการจัดงานคือ เพื่อทบทวน เรียนรู้ ถ่ายทอด ประวัติศาสตร์การพัฒนาขบวนการชุมชน และ พอช. ให้ผู้ปฏิบัติงานและขบวนการชุมชนได้ร่วมสร้างอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ และวัฒนธรรมองค์กรที่ดึงมาของ พอช. สร้างความสามัคคีร่วมพลังขับเคลื่อน พอช. และเป็นการสร้างกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้มี ประสบการณ์สู่ผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน มีผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วมกิจกรรมกว่า 150 คน โดยกิจกรรมในงาน ประกอบด้วย

1. พิธีกรรมทางศาสนาพุทธ พราหมณ์ และอิสลาม

2. กิจกรรมมอบรางวัล “1 คนดี มีจริยธรรม 1 หน่วยงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ ประจำปี 2564” ประกอบด้วย

- 1) ประเภท “ เป็น 1 คนดีมีจริยธรรม 1หน่วยงาน ” ได้แก่ นางสาวรัชก ชัยลังกา
- 2) ประเภท “ผู้ได้รับการเสนอชื่อและเป็นผู้ที่ควรแก่การยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดี” ได้แก่ นางอภิพร ศรีบัณฑิต,นางชัชฎาพร อำนวยสุวรรณ,นางอุษา เลิศเจริญพบ, นางสาวพิมพ์ศรี ไชยนารีและนางสาวจิรวดี ศรีสวัสดิ์

3. เปิดโลกทัศน์ “พอช. กู้การพัฒนาขบวนการชุมชนและสังคมแนวใหม่” โดยนายไมตรี อินทุสุต ซึ่งมีประเด็นสำคัญ คือ ปัจจุบันในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเกิดการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีและดิจิทัลที่รวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ ไม่มีขอบเขต ดังนั้นบทบาทและงานของ พอช.ในช่วงต่อไปจะต้องมีพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีโจทย์สำคัญ 4 ด้าน คือ

เพราะสุดท้ายผลประโยชน์จะตกอยู่กับประชาชน และอยากให้ พอช.ก้าวเดินต่อไปอย่างเข้มแข็งมั่นคง ทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนได้อย่างสมดุล

นางนุชจรี พันธุ์โสม ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนเขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ กล่าวว่า ทิศทางข้างหน้าของ พอช. ควรจะต้อง 1.การพัฒนาเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ของ พอช. ควรเติมเต็มหลักคิดอุดมการณ์ เพื่อให้เข้าใจกระบวนการของชาวบ้าน 2.ทำอย่างไรจะสร้างขบวนการความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนเพื่อให้เกิดความเชื่อถือของภาคีภายนอก ทั้งเรื่องข้อมูลและการบริหารจัดการ และ 3.อยากให้ พอช.มีส่วนร่วมในการเชื่อมโยงภาคประชาชนให้เข้าไปเป็นกลไกการแก้ไขปัญหา เชื่อมโยงกับภาครัฐตั้งแต่ระดับจังหวัด ภาค จนถึงระดับนโยบาย เพื่อสร้างคน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชาวบ้าน

นายสมบูรณ์ คำแหง ผู้แทนภาคประชาสังคมศรีสะเกษ กล่าวว่า หัวใจหลักของ พอช.และพี่น้องขบวนการองค์กรชุมชนคือการทำให้เกิดพื้นที่กลางในระดับตำบล และต้องสร้างกลไกให้เกิดความเชื่อมโยงกับท้องถิ่น ยกกระดับให้สภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีอยู่กว่า 7,000 กว่าแห่งทั่วประเทศ ไปช่วยกันขับเคลื่อนงานให้เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เช่น สภาองค์กรชุมชนในแต่ละท้องถิ่นสามารถทำข้อเสนอให้ผู้สมัคร อบต.มีข้อตกลงว่า หากได้รับเลือกตั้งแล้วจะทำงานร่วมกับองค์กรชุมชนแบบไหน อย่างไร เพื่อให้สภาองค์กรชุมชนสามารถทำงานเชื่อมโยงกับภาคีต่างๆ ได้ มีแผนพัฒนาจากท้องถิ่น สร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ ถือเป็นภาระกระจายอำนาจอย่างแท้จริง”

ทั้งนี้ตลอดระยะเวลา 21 ปีที่ผ่านมา พอช.ได้สนับสนุนการพัฒนาชุมชนและแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น การพัฒนาที่อยู่อาศัยประชาชนผู้มีรายได้น้อยทั้งในเมืองและชนบททั่วประเทศ (บ้านมั่นคง บ้านพอเพียงชนบท ชุมชนริมคลองลาดพร้าว-เปรมประชากร คนไร้บ้าน ฯลฯ) รวมทั้งสิ้น 116,854 ครัวเรือน การพัฒนาที่อยู่อาศัยในคลองลาดพร้าวจากชุมชนแออัดริมคลองเป็นชุมชนใหม่ที่สวยงาม การส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เทศบาล ปัจจุบันมีกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศจำนวน 6,069 กองทุน มีสมาชิกรวมกว่า 6.42 ล้านคน มีการจัดสวัสดิการในมิติต่างๆ กว่า 20 ประเภท ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย ช่วยเหลือสมาชิกไปแล้วกว่า 2.4 ล้านราย เป็นเงินกว่า 2,500 ล้านบาท ปัจจุบันมีเงินกองทุนรวม 19,804 ล้านบาทเศษ การส่งเสริมการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งถือเป็นสภาของประชาชน เป็นรากฐานของการสร้างประชาธิปไตยฐานรากของชุมชนท้องถิ่น ปัจจุบันมีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศแล้ว 7,795 แห่ง มีสมาชิกรวมทั่วประเทศกว่า 250,000 คน องค์กรสมาชิกที่ร่วมจัดตั้งสภาฯ จำนวนกว่า 156,000 องค์กร

2.3 กิจกรรมส่งเสริมด้านจิตอาสา

2.3.1 พอช.จัดทีมจิตอาสาทำความสะอาดชุมชน ในวาระครบรอบ 21ปี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2564 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) หรือ พอช. จัดทีมจิตอาสา กว่า 20 คน ร่วมทำความสะอาดชุมชนคลองจั่น และบริเวณโดยรอบอาคารสำนักงาน เป็นสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงาน พอช.กับชุมชน ที่ตั้งอยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเนื่องในงานครบรอบ 21ปี พอช.

2.3.2 กิจกรรมชวนพี่น้อง พอช.ทำบุญก่อนปีใหม่ ร่วมบริจาคเลือด 1 คน ให้หลายคนรับ ในวันที่ 29 ธันวาคม 2564 ณ ห้องประชุมประชาธิปไตย ชั้น 19 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีผู้ปฏิบัติงาน พอช. เข้าร่วมจำนวน 5 คน

นอกจากนี้ปีงบประมาณ 2565 สถาบันยังมีกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการเตรียมและกำลังดำเนินการอยู่ตลอดจน ปีงบประมาณ 2565 1. กิจกรรมการยกย่องบุคลากรที่มีความประพฤติดี มีความสุจริตยึดมั่นในคุณธรรม และมีผลงานในการทำ คุณประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมด้านต่างๆ แก่สังคม เป็นที่ปรากฏ โดยการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ เพื่อส่งเสริมกำลังใจและให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ดำเนินการ มีนาคม - กันยายน 2564 2. กิจกรรมที่เสริมด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรจากค่านิยมหลัก Core Value 3. กิจกรรมสัมมนา ผู้ปฏิบัติงานสถาบันประจำปีงบประมาณ 2565 เป็นต้น

.....